

Faro

La plumilla

Los 80 de Pasqual Maragall

ANTONI COLL I GILABERT
 @Collgilabert

Pasqual Maragall cumplirà mañana 80 años. Tenia 66 cuando convocó una rueda de prensa para anunciar que tenía Alzheimer. Sabía escoger los escenarios. Para dar a conocer su candidatura a la Presidencia de la Generalitat, convocó a los periodistas en lo alto de la Torre de Collserola. Esta vez los citó en la Unidad de Memoria del Hospital de Sant Pau.

Dijo ser un privilegiado, pues le costaría más perder la memoria porque «la gente va a seguir reconociéndome por la calle». Y así ha sucedido. Se le recuerda más por sus quince años de alcalde de Barcelona que por sus tres de President de la Generalitat.

No se olvida su espontaneidad (maragalladas) y su afabilidad personal. «Eres una gran persona», le dijo Carod-Rovira, que fue su vicepresidente.

La mirada
 des de Barcelona

Gamberrisme vs. art urbà. Una línia massa difusa separa l'art del carrer respectuós de l'il·legal, que la legislació no condemna prou. Del bonisme neix la confusió que el vandalisme que embruta carrers i façanes és art

PER TATE CABRÉ
 tate@tatecabre.com

GRAFITERS, ARTISTES O VÀNDALS? SI EL 'TAGGING' NO ÉS ART NI ÉS LEGAL, PER QUÈ EMPASTIFA?

Els veïns de Tarragona tenim el privilegi que l'accés al Pont del Diable, un monument romà de 2.000 anys!, és lliure i gratuït. En lloc de gaudir-lo, el veí Cosmin O. R. el malmena fent-hi pintades amb un spray. Per un delictes contra el patrimoni artístic, el fiscal li reclama el preu de la restauració, les costes judicials i quasi 2 anys de presó. El veredictes s'ha fet públic recentment però els fets són del 2018, el mateix any de les pintades al fortí d'Orleans a Tortosa que li van costar 3.000 € a l'Ajuntament; dels dos *writers* de Reus que van fer malbé mobiliari urbà i façanes amb *tags* per valor de 20.000 €, i dels altres dos que van inutilitzar un vagó de tren amb grafitis, fet que els costarà 18 mesos de presó i 15 de multa. Curiosament, dos anys abans, al 2016, hi havia hagut a Tarragona una guerra entre vigilants de la Renfe i *writers* que pel que es veu no es va solucionar.

Internet va ple de tutorials per entendre l'argot dels grafiters o *writers* (escriptors), -si van en grup són un *crew* (tripulació)- el *tag* (etiqueta) és la firma ràpida, el *tagging* el fet d'estampar-la per tot arreu, i els estils són variats: *wildstyle*, *block letters*, *bubble letters*... D'altra banda, aquesta terminologia fa dècades que està integrada al món de les arts plàstiques gràcies a artistes internacionals amb cotitzacions multimilionàries, antics grafiters de carrer com l'americà Keith Haring, el francès Blek le Rat o el britànic Banksy. El més icònic i conegut entre nosaltres és el novaiorquès Keith Haring, l'autor dels inconfusibles ninotets que ballen, que el 1989 va pintar el seu mural "Tots junts

podem parar la SIDA' en un solar del Raval que li havia proporcionat l'Ajuntament de Barcelona. Com que el mural es va degradar i va desaparèixer, 25 anys més tard, el 2014 va ser reproduït al costat del Macba, a la plaça dels Àngels.

Quan van irrompre a Europa als anys 80, a imitació del moviment que havia nascut al metro de NY el 1971, els grafitis van entrar al món de l'art com una nova i potent forma d'expressió artística *underground*. La part positiva del nou corrent era la gran visibilitat de les obres, el fort impacte dels missatges, l'energia dels colors vius, una bona eina de reivindicació social: per a l'empoderament de la dona, contra l'energia nuclear, per la pau al món... Però la part negativa era el seu caràcter efímer i il·legal, i per això els artistes grafiters aviat van avançar cap a la legalitat: van pactar es-

pais autoritzats amb els ajuntaments i amb els propietaris de parets i solars; van allargar la durabilitat dels seus murals i van organitzar tallers, concursos, festivals...

Al nostre territori es multipliquen les iniciatives en aquest sentit: A Tarragona existeix el blog/arxiu Shikuarat que indexa i documenta l'art urbà mural a mural i proposa rutes per descobrir les obres més importants, com el mural de 400 m² a l'espai jove Kesse o el de 200 m² a l'estació de busos; als Pallaresos, Endesa ha cedit tres centres de transformació per a ser decorats amb projectes d'art urbà; a Reus s'han celebrat tres edicions, des de l'any 2017, del Festival Llambordes, amb un abundant llegat de murals a la ciutat que es poden consultar en un catàleg virtual... I la llista continua.

Però paral·lelament a l'art urbà legal i organitzat sempre ha coexistit el grafiti gamberro del primer paràgraf. Paradoxalment, al món anglosaxó on van néixer, els grafitis són avui totalment il·legals. En canvi a la nostra cultura mediterrània educada en el bonisme del 'fes i deixa fer', i en la veneració a l'art i a la història, es manté una línia massa difusa entre els *tags* gamberros i l'art urbà legal, i la confusió alimenta el vandalisme.

Arribats a l'any 2021 el debat entre art o gamberrada ja ha caducat, i del bonisme s'ha passat a la tolerància zero. Els ciutadans tenim clar que el *tagging* no és art ni és legal i que l'art urbà ben gestionat empodera els joves artistes grafiters, els introdueix al treball comunitari; i ens alegra les ciutats amb murals plens de reivindicacions socials de bon rotllo, vida, color, i espontaneïtat.

L'art urbà ben gestionat alegra les ciutats amb murals plens de vida, color i reivindicacions socials

Els grafitis al pont del Diable d'un veí de Sant Salvador li poden suposar quasi dos anys de presó

Periodista

Doctora en Periodisme i Ciències de Comunicació i diplomada en Traducció i Interpretació, **Tate Cabré** ha treballat en premsa i televisió. És Guia Oficial de Turisme de Catalunya.

12156